

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7CoPr/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213239702
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1213239702.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a JUDr. Mariany Harvancovej, v právnej veci žalobcov: 1/ S. G., D.. XX.X.XXXX, N. P. XXXX/XX, Ž., 2/ V. G., D.. X.X.XXXX, N. P. XXXX/XX, Ž. a 3/ O. G., D.. XX.X.XXXX, N. P. XXXX/XX, Ž., všetci zastúpení: JUDr. Ľubomír Kaščák, advokát, so sídlom Horná 35, Banská Bystrica proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom Kutuzovova 8, Bratislava o zaplatenie 9 366,71 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 30.6.2016, č.k. 18CPr/8/2013-117, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 7 459,88 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (výrok III.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 1 ods. 2, § 78 ods. 2, § 154, § 191 ods. 1 zákona č. 346/2005 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov“), § 1 ods. 4 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“) a § 100 ods. 1, § 101, § 121 ods. 3, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že predmetom konania bolo zaplatenie vyčísleného úroku z omeškania, ktorý vznikol z dôvodu vyplatenia platu žalobcovi za dobu neplatného skončenia služobného pomeru až dňom 4.12.2012 v sume 58 212,95 eur. Poukázal na to, že i keď v zákone o štátnej službe profesionálnych vojakov nie je upravený inštitút úrokov z omeškania, v zmysle § 191 ods. 1 tohto zákona sa na právne vzťahy profesionálnych vojakov pri vykonávaní štátnej služby primerane použije okrem iného aj § 1 ods. 4 Zákonníka práce, podľa ktorého sa na individuálne vzťahy pracovnoprávne vzťahy použijú všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Upriamil pozornosť na § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že príslušenstvom pohľadávky sú, okrem iného, úroky z omeškania, ktoré sú bližšie upravené v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v nariadení vlády č. 87/1995 Z.z. Z uvedeného vyvodil, že pokiaľ dôjde k omeškaniu s plnením peňažného dlhu v pracovnoprávných vzťahoch podľa Zákonníka práce, ako aj v právnych vzťahoch profesionálnych vojakov, vzniká veriteľovi právo na úroky z omeškania podľa Občianskeho zákonníka. Nestotožnil sa s názorom, že k omeškaniu s doplatením platu môže dôjsť až po vydaní rozhodnutia o doplatení platu v zmysle § 78 ods. 2 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov, keďže týmto rozhodnutím nevzniká nové právo na plat, ale sa iba deklaruje doplatenie platu, ktorý profesionálnemu vojakovi patril za čas neplatného skončenia služobného pomeru. Konštatoval, že aj za obdobie neplatného skončenia služobného pomeru žalobcu mu patril plat, ktorý bol splatný v jednotlivých mesačných výplatných termínoch vždy k 10. dňu nasledujúceho kalendárneho

mesiacu a keďže žalobcovi nebol v období od mája 2009 do októbra 2012 vyplácaný plat vo výplatných termínoch, žalovaný sa dostal s plnením do omeškania a je povinný zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po výplatnom termíne, t.j. od 11. dňa nasledujúceho mesiaca. Pri posúdení námietky premlčania vznesenej žalovaným vychádzal z toho, že právo na úroky z omeškania vznikalo za každý jeden deň omeškania každého jednotlivého mesačného platu a úrok z omeškania priznal až od 20.11.2010, nakoľko úroky z omeškania pred týmto dátumom boli premlčané (žaloba bola podaná dňa 20.11.2013), pričom sa uplatňuje trojročná premlčacia doba. Na základe uvedeného dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie 7 459,88 eur titulom neuhradeného príslušenstva z neplatného skončenia služobného pomeru, pričom pri výpočte vychádzal z nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z a vo zvyšku úroku z omeškania žalobu zamietol, rovnako tak zamietol aj úrok z omeškania vo výške 8,5% ročne od 18.6.2013 do zaplatenia, pretože úroky z omeškania nie sú súčasťou pohľadávky, ale len jej príslušenstvom, s tým, že oneskoreným zaplatením úrokov z omeškania nevzniká právo na ďalšie úroky z omeškania. O trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) a vyslovil, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

3. Proti rozhodnutiu v prisudzujúcej časti podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že podľa § 191 ods. 1 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov sa na právne vzťahy profesionálnych vojakov pri vykonávaní štátnej služby primerane použijú ustanovenia, ktoré sú taxatívne vymedzené, pričom v zmysle subsidiarity § 1 ods. 4 Zákonníka práce k zákonu o štátnej službe profesionálnych vojakov je stanovené, že ak Zákonník práce v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.1.2010, sp.zn. 1Cdo/5/2010, na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 23.6.2014, sp.zn. 7C/52/2013, ako aj na komentár k § 1 ods. 4 Zákonníka práce, z ktorých vyplýva, že na pracovnoprávne vzťahy ako aj na nároky z nich nemožno subsidiárne aplikovať § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko nie je všeobecným ustanovením Občianskeho zákonníka, ktoré možno aplikovať na prvú časť Zákonníka práce. Na základe uvedeného vyslovil názor, že vzhľadom k tomu, že inštitút omeškania je obsiahnutý v ôsmej časti Občianskeho zákonníka, na ktorého ustanovenia sa subsidiárna pôsobnosť Občianskeho zákonníka k Zákonníku práce nevzťahuje, nie je možné realizovať aplikáciu príslušných ustanovení omeškania v zmysle Občianskeho zákonníka ani na právne vzťahy vyplývajúce z tretej časti zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov. Zároveň upriamil pozornosť na fakt, že v správnom konaní platí prezumpcia správnosti rozhodnutia, čo znamená, že individuálny správny akt (personálny rozkaz) je potrebné posudzovať ako správny, pokiaľ nie je nahradený iným rozhodnutím a vychádza sa z tej skutočnosti, že rozhodnutie je platné a zaväzuje, pokiaľ nie je zrušené alebo zmenené. Konštatoval, že individuálny právny akt ako výsledok aplikačnej činnosti kompetentného štátneho orgánu, ktorým sa zakladajú, menia alebo rušia, prípadne autoritatívne zisťujú oprávnenia a právne povinnosti konkrétne určených subjektov; pričom vydanie a obsah individuálneho právneho aktu je nezávislé od vôle adresátov aktu, čím sa odlišuje od občianskoprávných, súkromnoprávných úkonov (s poukazom na uznesenie ústavného súdu SR zo dňa 1.10.2014, sp.zn. III. ÚS 589/2014, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.3.2008, sp.zn. 2 Cdo/68/2007 a rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.6.2009, sp.zn. 1Sžo/71/2008). Mal za to, že použitím gramatického výkladu § 78 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov je potrebné dospieť k záveru, že nároky za čas neplatného skončenia služobného pomeru vznikajú najskôr po zrušení rozhodnutia o skončení služobného pomeru, pričom samotné doplatenie platu je podmienené vydaním rozhodnutia vedúceho služobného úradu. Ďalej poukázal na to, že § 78 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov taxatívne určuje nároky profesionálneho vojaka po zrušení rozhodnutia o skončení služobného pomeru s tým, že v zmysle Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Konštatoval, že nedoplatením platu profesionálnemu vojakovi za čas neplatného skončenia služobného pomeru (predmetné skonštatovanie môže byť založené len súdnym rozhodnutím, a to preskúmaním personálneho rozkazu o skončení služobného pomeru profesionálneho vojaka) do vydania rozhodnutia o doplatení platu sa nie je možné dostať do omeškania. Podľa jeho názoru úrok z omeškania pri plate, ktorý sa má doplatiť, nemožno priznať úrok z omeškania práve pre absenciu omeškania pred vydaním právoplatného rozhodnutia súdu o zrušení rozhodnutia o skončení služobného pomeru ako základnej hmotnoprávnej podmienky pre opodstatnenosť nároku na doplatenie platu podmieneného vydaním rozhodnutia o doplatení platu. Vyjadril názor, že § 78 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov určuje odlišné podmienky na nároky po zrušení rozhodnutia o skončení služobného pomeru ako § 79 Zákonníka práce upravujúceho nároky z neplatného skončenia pracovného

pomeru. Zároveň uviedol, že právna úprava úrokov z omeškania v § 517 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na oblasť súkromnoprávných vzťahov a nie je možné sa na ňu odvolávať v oblasti verejného práva pri rozhodovacej činnosti štátnych alebo správnych orgánov (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.5.2012, sp.zn. 2 Sžo/30/2011 a rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 23.6.2014, sp.zn. 7C/52/2013). Na záver upozornil, že prostredníctvom personálneho rozkazu, ktorým bolo žalobcovi priznané doplatenie platu, bol žalobca poučený, že tento personálny rozkaz je preskúmateľný súdom na základe podanej žaloby, čo však žalobca neučinil. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej prisudzujúcej časti zmenil tak, že žalobu zamietne.

4. Právny zástupca žalobcu oznámil súdu prvej inštancie, že žalobca dňa 10.12.2016 zomrel. Súd prvej inštancie na podklade výsledkov dedičského konania uznesením zo dňa 27.3.2019, č.k. 18Cpr/8/2013-159 rozhodol, že v konaní pokračuje s dedičmi žalobcu, a to s novými žalobcami: X/ S. G., X/ V. G. V. X/ O. G..

5. Právni nástupcovia žalobcu sa k odvolaniu žalovaného vyjadrili v tom smere, že nemožno zamieňať personálny rozkaz o skončení služobného pomeru a rozhodnutím o priznaní nároku na náhradu platu po zrušení personálneho rozkazu. Uviedli, že zrušením rozhodnutia o skončení služobného pomeru služobný pomer profesionálneho vojaka trvá, t.j. nezakladá sa nový služobný pomer a vojakovi sa doplatí služobný plat, pričom z uvedenej formulácie vyplýva, že služobný orgán tým, že nezákonne ukončil služobný pomer profesionálneho vojaka, odňal mu možnosť poberať služobný plat a za obdobie, po ktoré mu tento plat náleží, musí okrem služobného platu náležať profesionálnemu vojakovi aj ďalší nárok, a to je úrok z omeškania, keďže nevyplatením služobného platu riadne a včas sa služobný orgán dostal do omeškania. Zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov síce úrok z omeškania výslovne neupravuje, ale v § 191 ods. 1 odkazuje na primerané použitie § 1 ods. 4 zákonníka práce, pričom prostredníctvom uvedenej právnej normy na právne vzťahy výslovne neupravené v Zákonníku práce sa použijú všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

6. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.).

7. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p.).

8. K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

9. Odvolací súd ako prvoradé konštatuje, že v prejednáwanej veci súd prvej inštancie postupoval v konaní a pri rozhodovaní s použitím ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016. O odvolaní žalovaného rozhodoval odvolací súd po nadobudnutí účinnosti zák.č. 160/2015 Z.z. , viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

10. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Podľa § 470 ods. 2 C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov na právne vzťahy profesionálneho vojaka pri vykonávaní štátnej služby sa Zákonník práce vzťahuje len vtedy, ak to ustanovuje tento zákon.

13. Podľa § 78 ods. 2 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov profesionálnemu vojakovi sa za čas neplatného skončenia služobného pomeru doplatí plat, ktorý by mu patril, ak by nedošlo k neplatnému skončeniu služobného pomeru. Rozhodnutie o doplatení platu vydá vedúci služobného úradu, ktorý rozhodol o skončení služobného pomeru profesionálneho vojaka.

14. Podľa § 154 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov plat sa vypláca vo výplatných termínoch ustanovených ministrom. Medzi výplatnými termínmi sa preddavok na plat neposkytuje.

15. Podľa § 191 ods. 1 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov na právne vzťahy profesionálnych vojakov pri vykonávaní štátnej služby sa primerane použijú ustanovenia § 1 ods. 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 15 až 18 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 20 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 32 až 35 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 37 a 38 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 39 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 40 ods. 1, 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, 5 až 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 49 ods. 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 75 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 79 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 85 ods. 2, 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 86 ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 90 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, 7 až 9 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>> a 11 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 91 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, 3 až 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 92 a 93 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 94 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 99 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 104 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 106 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 117, § 118 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 122 ods. 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 129 až 131 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 136 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 137 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, 4 a 5 písm. a), b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, i), j) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>> a l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 138 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 141 ods. 1, ods. 2 písm. a) až h) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, ods. 3 a 5, § 144 ods. 1 a 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 146 ods. 1, 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 147, 148 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, 150 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, 160, 161 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 166 až 170 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 178 až 180, § 181 ods. 1 a 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 182 až 189 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 192 až 194 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 195 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 196, 197 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 198 ods. 1 písm. d) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 217 až 219 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 220 ods. 1 a 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>>, § 221 a 222 zákona č. 311/2001 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/311/>> Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

16. Podľa § 1 ods. 4 Zákonníka práce ak tento zákon v prvej časti neustanovuje inak, vzťahujú sa na právne vzťahy podľa odseku 1 všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>.

17. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Odvolací súd vo vzťahu k subsidiárnej aplikácii § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka na pracovnoprávne vzťahy poukazuje na závery deklarované v uznesení Ústavného súdu SR zo dňa 4.7.2017, sp. zn. III. ÚS 460/2017. Ústavný súd v uvedenom rozhodnutí dospel k záveru, že zamestnávateľ, ktorý sa dostane do omeškania s peňažným plnením voči zamestnancovi, je povinný platiť od vzniku omeškania zákonné úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov; ustanovenie § 1 ods. 4 Zákonníka práce nemožno vykladať tak, že by tomuto záveru bránilo. Ďalej konštatoval, že zamestnávateľ sa dostáva do omeškania s vyplatením jednotlivých mesačných náhrad mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru márnym uplynutím výplatného termínu v nasledujúcom kalendárnom mesiaci, z čoho vyplýva i to, že nasledujúcim dňom vzniká zamestnancovi právo na úrok z omeškania z príslušnej sumy náhrady mzdy. Z uznesenia Ústavného súdu SR tiež vyplynulo, že pokiaľ tieto závery dopadajú na prípady náhrady mzdy pri neplatnom rozviazaní pracovného pomeru, o to viac sa vzťahujú na prosté nevyplatenie mzdy zamestnancovi zamestnávateľom vôbec alebo v správnej výške. Vo vzťahu k výkladu a aplikácii ustanovení právnych predpisov Ústavný súd SR vyslovil, že je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom (napr. III. ÚS 341/07).

19. V tejto súvislosti je tiež potrebné upriamiť pozornosť na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.5.2012, sp.zn. 2Cdo/76/2011 uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 4/2014, v zmysle ktorého v prípade omeškania s platením platu má aj štátny zamestnanec, rovnako ako zamestnanec podľa § 1 ods. 4 Zákonníka práce v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo požadovať od služobného úradu popri plate aj úrok z omeškania. Najvyšší súd vyslovil, že Občiansky zákonník vychádza z toho, že úroky z omeškania plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody (§ 519), ktorá veriteľovi vznikla tým, že nemohol po dobu omeškania zhodnotiť (využiť) istinu dlhu. Aj podľa judikatúry úroky z omeškania so splnením peňažného záväzku sú dennou náhradou škody za stratu možnosti disponovať s dlžnou sumou (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obo 319/1999 a pod.). Inštitút úrokov z omeškania aj v pracovnoprávných vzťahoch má účel zabezpečovací, sankčný a kompenzačný. Inak to nie je ani v štátnozamestnaneckom pomere, lebo v opačnom prípade by bola porušená rovnosť subjektov tohto závislého vzťahu (čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky).

20. Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedených záverov konštatuje, že právnu úpravu úrokov z omeškania upravenú v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať aj na právne vzťahy profesionálnych vojakov týkajúce sa neplatného skončenia služobného pomeru. Ak totiž § 191 ods. 1 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov stanovuje okrem iného použitie § 1 ods. 4 Zákonníka práce na právne vzťahy profesionálnych vojakov pri vykonávaní štátnej služby, uvedené znamená, že je potrebné aplikovať aj právnu úpravu úrokov z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Na uvedenom závere nič nemení ani argumentácia žalovaného o prezumpcii správnosti rozhodnutia o skončení služobného pomeru, nakoľko tento právny názor nemožno vykladať tak, že žalovaný sa v dôsledku uvedeného nemohol dostať do omeškania. Právny význam nemá ani argument žalovaného, že pôvodný žalobca nepodal žalobu podľa § 244 a nasl. vtedy účinného zákona č. 99/1963 Zb., nakoľko úrok z omeškania ako príslušenstvo platu nebol predmetom personálneho rozkazu.

21. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa § 262 ods. 1 a 2 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. s prihliadnutím na skutočnosť, že súd prvej inštancie si vyhradil právo rozhodnúť o trovách konania po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).